

ΑΠΟΘΗΚΗ

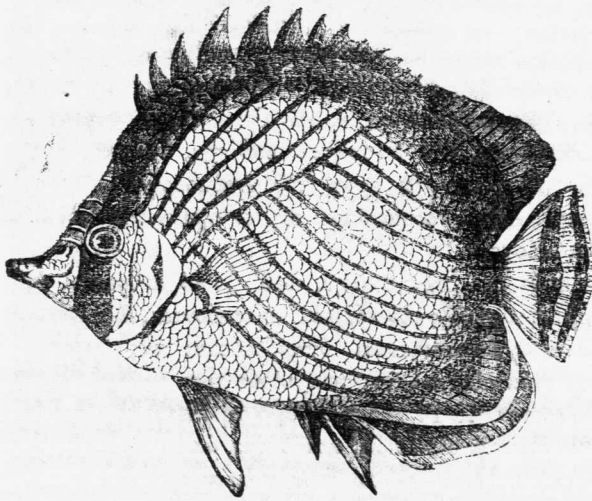
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ, 1842.]

[ΑΡΙΘ. 64.]

Ο ΧΑΙΤΟΔΟΥΣ.

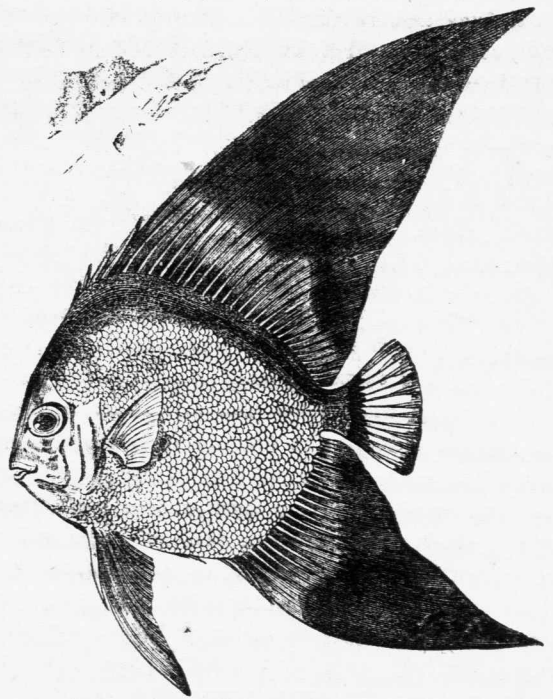
Χαϊτόδους Πλάνος.

ΧΑΙΤΟΔΟΥΣ, (παραγόμενον ἐκ τοῦ χαίτη καὶ ὁδοῦς,) εἶναι τὸνομα γένους ἰχθύων, οἵτινες ἐν μικρῷ στόματι ἔχουσι διαφόρους πυκνοθετημένας σειρὰς μακρῶν λεπτῶν ὀδόντων, ὁμοίων μὲ ὑστρίχας, (τρίχας χοίρου). Εὐρίσκονται δὲ πολυάριθμοι εἰς τὰ πελάγη θερμῶν κλιμάτων, συχνάζουν εἰς βραχῶδεις ἀκτὰς, καὶ εἶναι μὲ ὥραϊα χρώματα κεκοσμημένοι. Ἐκ τούτων ἐπικρατοῦσι μᾶλλον τὸ μέλαν καὶ κίτρινον, σπανιώτερον δὲ τὸ γαλανωπὸν καὶ πράσινον. Πολλὰ ἐκ τῶν εἰδῶν ἔχουσι κάθετον μέλαιναν ταινίαν, ἐν ᾗ καὶ ὁ ὀφθαλμός· εἰς τινὰ ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ σώματος ὅμοιαι κάθετοι ταινίαι· ἄλλων τὸ σῶμα εἶναι κατάστικτον, ἢ κεκοσμημένον μὲ πλαγίας ἢ ἐπιμήκεις ταινίας. Αἱ λεπίδες (αἵτινες συνήθως περιορίζονται εἰς τὸ σῶμα) ἐν τῷ γένει τούτῳ ἐκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν πτερυγίων, ὥστε δυσκολεῖται τις νὰ ἴδῃ ποῦ ταῦτα ἀρχίζουσι.

Ὁ Χαϊτόδους Πλάνος, εἰκόνα τοῦ ὁποίου βλέπει ἐνταῦθα ὁ ἀναγνώστης, κατοικεῖ τὰς ἀκτὰς τῆς Ταπροβάνης· τὸ σῶμα εἶναι χλωμοῦ κιτρίνου χρώματος, μὲ πολυάριθμους πλαγίας πορφυρᾶς γραμμὰς· πλατεῖα κάθετος μέλαινα ταινία διαβαίνει τὸν ὀφθαλ-

μὸν, καὶ δύο μέλαιναι ταινίαι διαπερνῶσι παρομοίως τὴν κιτρίνην οὐράν. Τὸ μῆκός του εἶναι ἀπὸ ἕξ ἕως δώδεκα δακτύλων· αἱ λεπίδες τοῦ σώματος μεγάλαι, αἱ δ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μικρότεραι.

Ἐκ τῶν πολλῶν ὑποδιαίρέσεων τοῦ Χαϊτόδοντος εἶναι καὶ ὁ Πλάταξ, προσλαμβάνων διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ τὸνομα Νυκτερίς (Platax vespertilio). Τὸ εἶδος τοῦτο ὑπεραυξάνει· εὐρίσκεται δὲ εἰς βραχῶδεις θέσεις κατὰ τὴν Ταπροβάνην, ἀλλὰ κοινότερον εἰς βαθέα νερά. Τὸ χρῶμά του εἶναι ὑποκίτρινον· τὰ πτερύγια μελάγχρονα· τὰ νῶτα κατάστικτα μὲ τὸ αὐτὸ χρῶμα· βαθύχρους δὲ ταινία ἐκτείνεται πρὸς τὰ κάτω διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ.— Ὅλοι κοινῶς οἱ Χαϊτόδοντες εἶναι τροφὴ ἐξαίρετος.

Πλάταξ Νυκτερίς.

Η ΑΝΩΦΕΛΗΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ.

ΜΥΘΟΣ.

Εἰλόγῳς ἐμπορεῖ τις νὰ ὑποπτεῖται, ὅτι οἱ παραμελοῦντες τὰ ἤδη ἐφικτὰ μέσα φωτισμοῦ τε καὶ

προόδου, δὲν ἤθελον ὠφεληθῇ περισσότερον καὶ ἂν εἶχον τοιαῦτα μέσα, ὅποια εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχωσιν. Ὁ ἐφεξῆς μῦθος χρησιμεύει πρὸς διασάφησιν τούτου.—

Συνελθόντες ποτὲ εἰς Ἀθήνας οἱ ἑπτὰ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος, συνεζήτουν μίαν τῶν ἡμερῶν ποῦν ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς δημιουργίας εἶναι τὸ μεγαλύτερον. Εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ περινούστατος, ἐπρότεινε τὸ ὑπὸ τινῶν ἀστρονόμων δοξαζόμενον περὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ὅτι δηλαδὴ ἕκαστος εἶναι ἥλιος, ἔχων πλανήτας στρεφόμενους περὶ ἐαυτὸν, καὶ βρύων ἀπὸ φυτὰ καὶ ζῶα, ὡς ἡ γῆ αὐτή. Ὁ διαλογισμὸς οὗτος ἐθέριε τὰς φαντασίας των, καὶ συνεφώνησαν νὰ ἱκετεύσωσι τὸν Δία νὰ μεταβιβάσῃ αὐτοὺς τοῦλάχιστον εἰς τὴν σελήνην, καὶ νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας, ὥστε νὰ ἴδωσι τὰ θαύματα τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψαντες νὰ τὰ διηγηθῶσιν. Ὁ Ζεὺς συγκατένευσε, καὶ διέταξε τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς νὰ συναθροισθῶσιν ἐφ' ὑψηλοῦ τινὸς ὄρους, ὅπου νέφος ἤθελεν εἶσθαι ἔτοιμον νὰ μετακομίσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ποθουμένην χώραν. Εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην ἁσμένως ὑπήκουσαν, συμπαραλαβόντες καὶ τινὰς ἐκλεκτοὺς συνοδοιπόρους, ὡς βοηθοὺς εἰς τὸ περιγράφειν καὶ εἰκονίζειν πᾶν ὅ,τι καινοφανὲς καὶ περιέργον ἤθελε τοὺς τύχειν. Ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς τὴν σελήνην, καὶ εὐρήκαν ἐκεῖ παλάτιον, ἄριστα πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῶν παρεσκευασμένον. Τὴν ἐπαύριον, ὄντες κεκοιμισμένοι ἀπὸ τὴν ὁδοιπορίαν, ἠσύχασαν εἰς τὸν οἶκον ἕως τὸ μεσημέριον, καθ' ἣν ὥραν προσκληθέντες εἰς γεῦμα τρυφλήτατον, εὐφράνθησαν τοσοῦτον, ὥστε ἡ περιέργειά των ἄρκετὰ ἐσθέσθη.

Τὴν ἡμέραν ταύτην εἶδον μόνον διὰ τῶν παραθύρων τὸν τερπνότατον ἐκεῖνον τόπον, κεκαλλωπισμένον μὲ τὰ ὠραιότατα ἄνθη, καὶ ἤκουσαν τὸ κελάδημα μελωδικωτάτων πτηνῶν μέχρι τῆς ἑσπέρας. Τὴν ἐπιούσαν ἐσηκώθησαν πολλὰ πρωῒ, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀρχίσωσι τὰς παρατηρήσεις των· ἀλλὰ τινες θελκτικώταται νεάνιδες τῆς σελήνης, ἐλθούσαι εἰς ἐπίσκεψιν, συνεβούλευσαν αὐτοὺς νὰ ἀναλάβωσιν ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ ταξιδίου, πρὶν ἐκτεθῶσιν εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον τῆς νέας περιηγήσεως.

Ἡ ποικίλη καὶ πολυόψος τράπεζα, οἱ πολυτελεῖς οἶνοι, καὶ τὰ κάλλη τῶν παρθένων, ἐκλόνησαν τὴν ἀπόφασιν τῶν ξένων τούτων. Εἰσῆλθον δὲ καὶ συμφωνίαι μουσικῆς, αἱ νέαι ἤρχισαν νὰ τραγῳδῶσι, καὶ τὰ πάντα μετετρέπησαν εἰς χαρὰν· ὥστε ὁλόκληρος ἡ ἡμέρα αὕτη ἔδραμνεν ἐν εὐθυμίᾳ, ἕως οὗ, τινὲς τῶν γειτόνων, ὑπὸ ζήλοτυπίας κινούμενοι, ὤρμησαν εἰς τὸν οἶκον μὲ γυμνωμένας ῥομφαίας. Οἱ ἐν τῇ συντροφίᾳ πρεσβύτεροι καθησύχασαν τοὺς νεωτέρους, ὑποσχεθέντες νὰ ἐνάξωσι τοὺς ταραχοποιούς εἰς τὸ δικαστήριον εὐθὺς τὴν ἐπιούσαν. Τοῦτο ἔπραξαν τῶνόντι, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγινεν ἡ δίκη· αἱ κατηγορίαι δ' ἐξ ἑνὸς μέρους, αἱ δικηγορίαι καὶ ἀπολογίαι

ἐκ τοῦ ἄλλου, καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῇ, ἐξώδευσαν ὅλην τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐτελείονεν ἡ παρὰ τοῦ Διὸς τεθεῖσα προθεσμία. Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν ἐπανήλθον οἱ ἑπτὰ ἄσσοι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου συνέβρευσσε πλῆθος πέριξ αὐτῶν ν' ἀκούσῃ περιγραφόμενα τὰ θαύματα τῆς σελήνης· ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο τίποτε ἄλλο νὰ τοὺς εἰπωσιν, (ἐπεὶδὴ τίποτε ἄλλο δὲν ἐγνώριζον), εἰμὴ ὅτι γλῶττι ἐκάλυπτε τὴν γῆν, συμμιγμένη μὲ ἄνθη, καὶ ὅτι τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ἐπὶ τῶν δένδρων· ἀλλ' ὅποια ἄνθη εἶδον, ἢ ὅποια πτηνὰ ἤκουσαν, ἠγνόουν ὅλως διόλου· ὅθεν καὶ τὰ μέγιστα περιεφρονήθησαν.

Ἄν ἐφαρμόσωμεν τὸν μῦθον τοῦτον εἰς τοὺς προειρημένους, θέλομεν παρατηρήσῃν ἱκανὴν ὁμοιότητα. Αἱ τρεῖς ἡμέραι τοῦ μύθου δηλοῦσι τὰς τρεῖς ἡλικίας τοῦ ἀνθρώπου.

Πρωτὸν, τὴν Νεότητα, καθ' ἣν, ἀσθενεῖς ὄντες, δὲν βλέπομεν τὰ ἔργα τοῦ Δημιουργοῦ. Ὅλος ὁ καιρὸς αὐτὸς δαπανᾶται εἰς ὀκνηρίαν, τρυφήν, καὶ διασκέδασιν.

Δεύτερον, τὴν Ἀκμὴν, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι ἀποκαθίστανται εἰς τὸν κόσμον, νυμφεύονται, ἀνατρέφουσι τέκνα, χρηματίζονται, ὑπανδρεύουσι τὰς θυγατέρας των, καὶ οἰκονομοῦσι τοὺς υἱοὺς των.

Τρίτον, τὸ Γῆρας, καθ' ὃ, ἡδὴ πλουτήσαντες, περιπλέκονται εἰς ἔριδας καὶ δίκας, ἀφορώσας τὴν ἰδιοκτησίαν των.—Οὕτω πως συμβαίνει πολλάκις, καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εὐρίσκουσι καιρὸν νὰ συλλογισθῶσι καὶ πρὸς τί ἐπλάσθησαν, καὶ διατί ἦλθον εἰς τὸν κόσμον.

ἸΔΙΟΝ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι νὰ κυβερνᾷ καὶ ὑπερασπίζεται τὴν κοινωνίαν· τῆς δὲ γυναικὸς νὰ διακύνῃ ἐν αὐτῇ ἀρετὴν, φιλοστοργίαν, καὶ πραότητα· μαλακόνουσα δὲ καὶ ἐξευγενίζουσα τὸ ἄλλο φύλον, προάγει τὰ ἴδια τῆς συμφέροντα. Ὁ ἀνὴρ εἶναι τόσοσιν τραχὺς, ὥστε σπανίως ἀπονέμει τὸ δίκαιον εἰς ὅσους μόνον ἀγαπᾷ, χωρὶς καὶ νὰ τοὺς ἐσέβεται· συγχρόνως τόσοσιν δυνατὸς, ὥστε δυσκόλως πείθεται εἰς ὅσους μόνον ἐσέβεται, χωρὶς καὶ νὰ τοὺς ἀγαπᾷ. Ἡ γυνὴ ἀποκτᾷ τὸ κράτος αὐτῆς, ὅχι μόνον δικαιοσύνης αἴσθημα εἰς τὸν ἄνδρα ἐμπνέουσα, ἀλλὰ καὶ διακύνουσα εἰς τὸν βίον χάριν, ἐξευγενισμόν, τρυφερότητα, καὶ καθαρότητα.

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Λόγου τοῦ Ν. Βάμβας εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος γενομένην ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

ΥΜΕΙΣ ΕΣΤΕ ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

ΔΥΟ εἶναι, ἀδελφοί μου, τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἱεροὶ Ἀπόστολοι διέδωσαν εἰς τὸν κόσμον τοῦτο τὸ